

Tudod-e, miről kapta a nevét a Holt-tenger?

Hangos ismeretterjesztő cikk

(A hanganyag itt található: <https://varazsbetu.hu/mesetar/holt-tenger>)

Holt-tenger. Ijesztő név, félelmetes és megdöbbentő. De vajon honnan származik ez az elnevezés? A Holt-tenger Földünk egyik legmélyebben fekvő pontja, a vízfelszín 418 méterrel van a tengerszint alatt. Ez a tenger valójában egy tó, melynek mérete körülbelül a Balaton kétszeresének felel meg. A Holt-tenger vízutánpótlását főleg a Jordán folyó biztosítja, vízhozamát csak néhány kisebb patak, vízparti és vízszint alatti forrás egészíti ki.

Mivel a tó mély medencében fekszik, melyet minden oldalról hegyek határolnak, így a víznek nincs hová elfolynia, nincs olyan folyó, mely innen eredne. A víz kizárólag párolgás útján képes eltávozni innen. Így azonban kizárólag a széntiszta H₂O folyadékmolekulák képesek elszökni, az oldott sók csapdába esve visszamaradnak. A Jordán vizével viszont folyamatosan érkezik az oldott anyagok utánpótlása, így a

tengervíz sókoncentrációja állandóan emelkedik.

A Holt-tenger a világ legmagasabb sótartalmú természetes vizei közé tartozik, körülbelül tízszer annyi oldott só tartalmaz, mint a tengervíz. Ha lepárolunk egyetlen liter holt-tengeri vizet, akkor 340 g só marad az edényben. Ha hasonló töménységű keveréket szeretnénk otthon előállítani, a megfelelő koncentráció eléréséhez 34 kg só kellene feloldanunk egyetlen fürdőkádnyi vízben.

Ez a magas telítettségű sótartalom természetesen majdnem minden élőlény számára elviselhetetlen, csak néhány sótűrő baktérium, és egyféle alga képes itt megélni. A víz annyira sós, hogy a Jordán vizében úszó halak is azonnal elpusztulnak, mikor elérik a tavat.

A tó az egyik legsterilebb, élőlényektől leginkább mentes víztömeg a Földön. Erre utal héber neve, Yam ha-Mavet, melynek fordítása „a Halál Tengere”. Ez a víz az ember számára is ihatatlan. Az emberi test nagy része szintén folyadék, azonban míg a normál tengervíz literenként 34 gramm só tartalmaz, ez a mennyiség az emberi testben nem haladhatja meg a kilenc grammot literenként. Ha nagyobb mennyiségű – fél liter, egy liter - tengervizet innánk meg, olyan mennyiségű só kerülne be a szervezetbe, melyet az sem hasznosítani, sem kiválasztani nem tud. Ezért aztán hamarosan a kiszáradás jelei mutatkoznának. Ugyanez a folyamat a Holt-tenger sűrűbb vizét fogyasztva még hamarabb bekövetkezne.

Bár a víz ihatatlan, fürdőzésre nagyon is megfelel. Ez a folyadék sokkal nehezebb az édesvíznél. Míg egy uszoda medencéjében komolyan dolgoznunk kell azon, hogy a víz felszínén maradjunk, a Holt-tenger vizében parafadugóként lebeghetünk. Akkor sem merülünk el, ha meg sem mozdulunk. Ráadásul az itt fürdőzőknek garantáltan nem kell tartaniuk cápatámadástól, tengerikígyó-marástól vagy medúzacsípéstől, és a tengeri süntüskéjétől sem kell itt félni.

Nagyon különös, sőt szórakoztató élmény a Holt-tenger vizében fürdőzni, azonban sokan mégsem ezért látogatnak el ide. A tó vize és iszapja gyógyhatású, használatával sokféle betegség kezelhető. Az iszap környező hegyekből bemosódó agyagból keletkezik, majd évezredek óta szívja magába a tengervíz tápláló ásványi-anyagainak nagy részét.

A holt-tengeri iszapkúra jótékony hatásait elsősorban a pikkelysömör kezelésében használják. Ez az öröklődő betegség során a bőr kivörösödik, begyullad, pikkelyessé válik, majd hámlani kezd. Ha a betegség ruha által nem takart helyen, például az arcon vagy a kézen jelentkezik, sokakban undort kelthet, ez pedig nehézzé teszi a betegeket

számára a nyilvánosság előtt, például munkahelyen való megjelenést.

A holt-tengeri só és iszap leválasztja a pikkelyeket, és bőrösszehúzó hatásával segíti a sebek begyógyulását. A kúra számos egyéb bőrbetegségben is segít, de használható reuma, asztma és légzőszervi problémák esetén is. Sokan egyszerűen kozmetikai kezelésként használják.

A testfelszínre kent sós iszap elősegíti a bőrből az ártalmas méreganyagok távozását, és a szervezet számára fontos ásványi anyagokkal helyettesíti azokat. Ráadásul az iszappakolás a felszínre hozza a bőr mélyebb rétegeiben található vizet, ezzel lassítja a bőr öregedését.

(A hanganyag itt található: <https://varazsbetu.hu/mesetar/holt-tenger>)